

Załącznik do Uchwały Nr XIV/154/2008
Rady Gminy Widuchowa
z dnia 29 maja 2008 roku

Plan Odnowy Miejscowości Żelechowo na lata 2007 – 2015

Spis treści

Spis treści.....	2
1. Wstęp	4
2. Ogólna charakterystyka miejscowości Żelechowo.....	5
2.1. Położenie.....	5
2.2. Historia i teraźniejszość	6
3. Analiza zasobów miejscowości	7
3.1. Inwentaryzacja zasobów społecznych.....	7
3.1.1. Ludność	7
3.1.2. Szkolnictwo.....	10
3.1.3. Obsługa ludności	12
3.1.4. Kultura, sport, turystyka i rekreacja.....	13
3.1.5. Rolnictwo	17
3.2. Inwentaryzacja zasobów infrastrukturalnych	19
3.2.1. Drogi	9
3.2.2. Gazyfikacja	19
3.2.3. Wodociągi, kanalizacja, odpady.....	19
3.2.4. Telefonizacja.....	21
3.2.5. Ciepło.....	21
3.2.6. Energetyka.....	22
4. Analiza SWOT.....	23
5. Wizja rozwoju miejscowości Żelechowo – cel nadrzędny	25
6. Arkusz planowania długoterminowego.....	25
6.1. Poprawa wizerunku centrum wsi	25
6.2. Rozwój infrastruktury na terenie wsi	25
6.3. Rozwój świadomości społeczeństwa w tworzeniu lokalnych warunków tworzenia gospodarki rynkowej	26
6.4. Restrukturyzacja i modernizacja rolnictwa.....	26
6.5. Poprawa warunków życia społeczeństwa lokalnego.....	27
6.6. Podniesienie jakości kapitału ludzkiego wśród młodzieży i dorosłych .	27

6.7. Wykorzystanie walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego dla potrzeb rozwoju turystyki i rekreacji.....	28
6.8. Rozwój zaplecza sportowego w celu rozwoju sportu na poziomie lokalnym i regionalnym.....	28
6.9. Wykorzystanie bliskości Szczecina w celu rozwoju gospodarczego i promocji regionu.....	29
6.10. Utrzymanie i wzmocnienie tożsamości miejscowości oraz wartości życia wiejskiego.....	29
7. Arkusz planowania krótkoterminowego.....	29
8. Opis planowanych przedsięwzięć – wizja odnowy wsi.....	30
9. Zarządzanie.....	40
10. Zgodność Planu Odnowy Miejscowości z dokumentami wyższego rzędu ..	40

1. Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości Żelechowo to dokument, który określa strategię działań w sferze społeczno-gospodarczej na lata 2007-2015. Podstawa opracowania planu jest Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Widuchowa, Strategia Rozwoju Gminy Widuchowa, Wieloletni Plan Inwestycyjny oraz dane wewnętrzne przekazane na podstawie zebrań wiejskich i własnych statystyk.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, historie, która ukazuje bogata przeszłość tych ziem, analizę zasobów służącą przedstawieniu stanu rzeczywistego, analizę SWOT czyli mocne i słabe strony miejscowości, planowane kierunki rozwoju, a także planowane przedsięwzięcia wraz z szacunkowym kosztorysem i harmonogramem planowanych działań.

Plan Odnowy Miejscowości Żelechowo ma przede wszystkim przyczynić się do podniesienia standardu życia i pracy we wskazanej miejscowości poprzez m.in. realizację określonych priorytetowych inwestycji. Planowane przedsięwzięcia mają zaktywizować mieszkańców do działań prospołecznych, a w konsekwencji przyczynić się do podniesienia atrakcyjności całej miejscowości. Poszczególne inwestycje wskazane poniżej mają mieć na celu odnowę całej miejscowości przyczyniając się tym samym do podniesienia morale jej mieszkańców, a także zwłaszcza polepszenia warunków bytowych. Podejmowane działania w znacznym stopniu umożliwią również zachowanie szeroko pojętego dziedzictwa kulturowego przyczyniając się tym samym do odnowy i rozwoju wsi jaką jest miejscowość Żelechowo.

Mieszkańcy Żelechowa poprzez realizację tego planu będą mogli pozyskać środki zewnętrzne dla jeszcze lepszego rozwoju wsi w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013, działanie – „Odnowa i rozwój wsi” oraz działanie „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”.

Plan ten jest planem otwartym, który w zależności od potrzeb i uwarunkowań finansowych będzie mógł być aktualizowany w każdym momencie. Takie sformułowanie pozwala także na pewną swobodę, jeśli chodzi o możliwość dopisywania nowych działań, a także zmienianie kolejności ich realizacji w latach 2007-2015 w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy strukturalnych. Celowość ta będzie również zachowana przy innych pozabudżetowych środkach dostępnych na rynku polskim dla samorządów jako beneficjentów.

2. Ogólna charakterystyka miejscowości Żelechowo

2.1. Położenie

Gmina Widuchowa położona jest w zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, w środkowo – zachodniej części powiatu gryfińskiego. Graniczy ona od strony północnej z gminą Gryfino, od strony wschodniej z gminą Banie, od strony południowej z gminą Chojna, natomiast od strony zachodniej przez rzekę Odrę z Republiką Federalną Niemiec. Jest jedna ze 114 gmin województwa. Gmina zajmuje powierzchnie 210 km². W skład gminy wchodzi 14 jednostek osadniczych.

Miejscowość Żelechowo położona jest w południowej części gminy Widuchowa, przy drodze powiatowej Żelechowo – Grzybno – Trzcianko Zdrój.

Administracyjnie wieś ta należy do sołectwa Żelechowo, do którego przynależą miejscowości Kiełbice, Pąkowo. Sąsiadujące miejscowości to Żarczyn, Polesiny również należące do gminy Widuchowa. Odległość wsi od siedziby gminy, służb bezpieczeństwa, urzędu pocztowego, apteki, gimnazjum wynosi 17 km, natomiast od podstawowej opieki zdrowotnej, szkoły podstawowej – 9km. Placówki te siedzibę mają w miejscowości Krzywiny.

Wieś liczy w chwili obecnej około 533 mieszkańców. Powierzchnia obrębu geodezyjnego wynosi 2322 ha, co stanowi 11,1% ogólnej powierzchni gminy. Bogactwo wsi stanowią ziemie uprawne oraz lasy. Żelechowo jest drugą miejscowością pod względem powierzchni w gminie Widuchowa. Wielkim bogactwem jest czyste środowisko.

Widok miejscowości – pozostałości po Państwowym Gospodarstwie Rolnym

2.2. Historia i teraźniejszość

W dokumentach pisanych wieś pojawia się w 1297 r., kiedy to margrabia brandenburski Albrecht III oświadcza, że wsie Żelchowe (Żelechowo) i Schonfeld (Żarczyn) położone w księstwie szczecińskim nie mogą być przez niego nadane w lenno Hassonowi i Ludolfowi Wedlom. Istnieją także źródła, które stwierdzają istnienie ruin grodu leżącego przy jeziorze Kiełbik - jako prawdopodobnego protoplasty obecnej miejscowości. Nazwę słowiańska wyprowadza się od selo, sioło, sielici- siedlisko a polscy językoznawcy od osoby Żelibora. Największy rozkwit Żelechowo datuje się na lata po 1868 roku kiedy to mieszkało tutaj 909 osób i istniały takie instytucje jak: szkoła, 21 gospodarstw chłopskich, karczma, kuźnia, 4 warsztaty rzemieślnicze. Miejskowy kościół pw. Nawiedzenia NMP zbudowano w XIII w. z kamienia narzutowego. W 1703 r. w wyniku groźnego pożaru spalił się by być odbudowanym ok. 1880 r., jednak bez starych form architektonicznych. Zamurowano wtedy portal, rozebrano okna, przebudowano wieżę i apsydę. W obecnym kształcie posiada apsydę od wschodu (neoromanska) oraz wieżę ryglówkową, wychodzącą z połaci dachu. We wnętrzu świątyni do cennego wyposażenia należy ołtarz, ambona, empora chórowa, witraże, neogotyckie ławki z XIX wieku, oraz barokowy dzwon z 1704 roku. Oprócz kościoła w Żelechowie warto także zobaczyć dwór z przełomu XIX i XX wieku, pozostałości parku dworskiego i zabudowę folwarczną. W chwili obecnej miejscowość Żelechowo zarządzane jest przez Sołtysa – Panią Eugenie Toporek, która do pomocy ma Radę Sołecką. Członkami rady są: Pani Ewa Wozniak i Anna Karpiak. Całą Gminą kieruje Pan Wójt Michał Lidwin.

Placówkami istniejącymi dziś na terenie miejscowości Żelechowo są:

- a) Filia Szkoły Podstawowej w Krzywinie i plac zabaw,
- b) Świetlica wiejska;
- c) Boisko sportowe;
- d) Centrala telefoniczna;
- e) Stacja uzdatniania wody;
- f) Cmentarz;
- g) Ośrodek Wypoczynkowy „Kiełbicze” nad jeziorem Kiełbice;
- h) Ludowy Zespół Sportowy „Orzeł” – Klasa „B”;
- i) 2 sklepy spożywcze;
- j) 2 pijalnie piwa;
- k) Kościół Rzymsko – Katolicki.

Kościół w Żelechowie

3. Analiza zasobów miejscowości

3.1. Inwentaryzacja zasobów społecznych

3.1.1. Ludność

Żelechowo to mała miejscowość. Liczy około 533 mieszkańców. Społeczność ta charakteryzuje się wysokim zróżnicowaniem wiekowym. Także struktura zawodowa nie jest jednorodna. Wynika to z jednej strony z rolniczego charakteru miejscowości, o którym decyduje starsza część społeczności, z drugiej zaś młodzi rezygnują z pracy na roli na rzecz innych form zatrudnienia, które uzyskują w okolicznych zakładach pracy oraz prywatnych firmach, ze szczególnym uwzględnieniem miasta Gryfino i Szczecina. Na zróżnicowanie zawodowe w dużym stopniu wpływa również poziom wykształcenia. Należy nadmienić, iż społeczność lokalna wykazuje wysoką aktywność na rynku pracy, tłumiona jednak przez czynniki strukturalne. Coraz liczniej reprezentowani są również prywatni przedsiębiorcy prowadzący działalność na własny rachunek. Niestety przybywa i bezrobotnych.

Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi 126 osób, z tego 64 mężczyzn, w wieku produkcyjnym 326 osób, z tego 148 mężczyzn, w wieku poprodukcyjnym 81 osób, z tego 25 mężczyzn. Podstawową funkcją pełnioną przez mieszkańców Żelechowo jest funkcja rolniczo –

mieszkalna. Przemiany ustrojowe i strukturalne spowodowały likwidację Państwowego Gospodarstwa Rolnego. Część mieszkańców wsi pozostała bez zatrudnienia.

Źródłem utrzymania mieszkańców Żelechowo jest praca w rolnictwie, w sferze produkcyjno – usługowej, emerytury, renty, zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki pomocy społecznej. Znaczną część mieszkańców stanowią ludzie mieszkający tu wiele, wiele lat, których korzenie życiowe są mocne. Ze względu na przemieszany charakter wielu rodzin pomiędzy rodzinami istnieją silne więzi społeczne, które dają o sobie znać zwłaszcza w trakcie okazywania wzajemnej pomocy.

Tak jak w innych częściach kraju – tak i tu wielu mieszkańców emigruje do innych, większych miejscowości w celu poszukiwania pracy. Znajdując lepsze źródło utrzymania przenoszą się oni np. do Szczecina, Stargardu Szczecińskiego czy pobliskich Pyrzyc, Gryfina. Duża część młodych ludzi wyjeżdżając na studia również zostaje w centrach oferujących im lepsze warunki życia. Są to przeważnie Szczecin, Poznań, Warszawa.

Biorąc pod uwagę powyższe dane zauważyć należy nierównomierną tendencję spadków i wzrostów liczby ludności. Pomiedzy latami 2000 – 2007 wystąpiły wahania w ilości 18 osób, co nie jest liczbą wymuszającą konieczność poszukiwania rozwiązań dla negatywnej tendencji. Aby pomóc w problemach różnej skali Gmina Widuchowa powołała Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w miejscowości Widuchowa. Ośrodek ten spełnia swoje zadania statutowe udzielając świadczeń i zasiłków mieszkańcom Gminy, także zamieszkującym miejscowość Żelechowo. W ostatnim roku (2006) liczbę i skalę pomocy oszacowano na kwotę 2 564 060,61 zł. dla 1129 rodzin. Szczegółowa analizę świadczeń wskazano w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie	Wykonanie w zł
Wydatki ogółem	2 564 060,61
1. Zadania własne	566 132
1) zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze	228 329
2) dodatki mieszkaniowe	143 703
3) usługi opiekuńcze	26 366
4) dożywianie w szkołach i pomoc w ramach Programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”	126 538
5) ubezpieczenia społeczne, sprawianie pogrzebu	7 750
6) odpłatność za pobyt w Domu Pomocy Społecznej	33 446
2. Zadania zlecone	1 997 928,61

1) zasiłki stałe	161 416,10
2) składki zdrowotne	10 478,51
3) świadczenia rodzinne i świadczenia opiekuńcze	1 612 979
4) usuwanie skutków klęski suszy	55 500
5) zaliczki alimentacyjne	157 555

źródło danych: sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widuchowej za rok 2006

Z powyższej tabeli wynika, iż najwięcej zasiłków udzielanych jest w zakresie zasiłków rodzinnych. W roku 2006 była to liczba 560 rodzin na łączną kwotę 1 612 979zł. Na kolejnym miejscu znalazły się zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze na kwotę 228 329zł. udzielone aż 439 rodzinom a także zasiłki stałe na kwotę 161 416,10 zł. Liczba rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z terenu miejscowości Żelechowo szacowana jest na ok. 22 rodziny. Skala istniejących problemów w Gminie co roku jest niemalże ta sama. Częstym zjawiskiem udzielania pomocy jest także pomoc dla osób niepełnosprawnych chcących podjąć naukę bądź kontynuować naukę albo też jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, która weszła w życie w roku 2006.

Prowadzone w terenie rozmowy z mieszkańcami miejscowości Żelechowo, a także całej Gminy pozwalają trafnie diagnozować stan obecny i eliminować zjawiska nieuzasadnionej potrzeby udzielania świadczeń społecznych. Dzięki temu środki pieniężne nie są marnotrawione, a trafiają w odpowiednie ręce, które faktycznie tej pomocy potrzebują.

Pozytywne kryteria oceny poziomu życia mieszkańców wyznaczają:

- wskaźnik bezrobocia,
- korzystna dostępność do usług podstawowych,
- wysoki na tle województwa standard wyposażenia mieszkań.

Natomiast do negatywnych zjawisk w sferze poziomu społecznego mieszkańców należą:

- znaczne dysproporcje pomiędzy poszczególnymi wsiami w dziedzinie zatrudnienia,
- ujemne saldo migracji,
- niewystarczająca liczba miejsc pracy na terenie gminy (wyjazdy do pracy),
- znaczne zagęszczenie mieszkań i niezadawalający stan techniczny zabudowy.

3.1.2. Szkolnictwo

Ustawa o systemie oświaty nałożyła na gminy obowiązek prowadzenia przedszkoli, klas zerowych oraz szkół podstawowych i gimnazjum. Obowiązek ten gmina realizuje jako zadanie własne o

charakterze obligatoryjnym wynikającym bezpośrednio z ustawy o samorządzie gminnym. Na terenie Gminy Widuchowa położone są 3 placówki oświatowe: przedszkole, 1 szkoła podstawowa oraz Zespół Szkół w Widuchowej przy ul. Barnima III/1 w którym mieści się zarówno Szkoła Podstawowa jak i Gimnazjum. Gmina Widuchowa prowadzi Szkoły Podstawowe w Widuchowej i Krzywiniu. Szkoła ta posiada ogółem 13 oddziałów, z tego cztery oddziały w Żelechowie (3 szkolne i zerowy). Uczy się w nich ogółem 206 dzieci pod dydaktyczną opieką 20 nauczycieli. Budynek szkoły w Żelechowie jest stary i przysparza stałej troski i wydatków. Szkoła w Krzywiniu mieści się w budynku byłego urzędu gminnego i nie jest typową szkołą z szerokimi korytarzami i salą gimnastyczną. Powoduje to widoczną ciasnotę i hałas. Izby szkolne wymagają ciągłych modernizacji, a to na skutek zmniejszenia ilości oddziałów i zwiększenia liczebności klas. Łączyło się, więc lokale po byłych biurach w większe pomieszczenia i tak powstały dzisiejsze klasy. Przy Szkole działa oddział przedszkolny, do którego uczęszcza około 20 dzieci. Osobne przedszkole działa również w Widuchowej do którego dowożonych jest 86 dzieci w wieku 3 – 6 lat. Obsługę finansową i kadrową zapewnia Urząd Gminy. W chwili obecnej 206 dzieci w wieku szkolnym uczęszcza do Szkoły w Krzywiniu, zaś do Zespołu Szkół uczęszcza 573 uczniów. Ponad 70 % ogółu uczniów ze szkół podstawowych i Zespołu Szkół jest dowożona autobusami do szkół. W ciągu trwającego roku szkolnego organizowany jest również szereg imprez kulturalnych skierowanych zarówno do uczniów jak i mieszkańców gminy.

Widok Szkoły Podstawowej w Krzywiniu Filia Żelechowo

Plac zabaw przy Szkole w Żelechowie

3.1.3. Obsługa ludności

W Żelechowie brak jest dobrze rozwiniętej obsługi mieszkańców. Dla spełnienia potrzeb ludności różnego rodzaju instytucje publiczne działają w pobliskim Krzywinie bądź Widuchowej. Jest to w dużej mierze efektem tego, że Żelechowo przez wiele lat pełniło rolę pegeerowskiego ośrodka gminy. Odległość wsi od siedziby gminy, służb bezpieczeństwa, urzędu pocztowego, apteki, gimnazjum wynosi 17 km, natomiast od podstawowej opieki zdrowotnej, szkoły podstawowej – 9km. Placówki te siedzibę mają w miejscowości Krzywin.

Na terenie miejscowości istnieje Filia Szkoły Podstawowej, Kościół, świetlica wiejska, cmentarz, Ośrodek Wypoczynkowy Kiełbicze, boisko sportowe, stacja uzdatniania wody, Ludowy Zespół Sportowy „Orzeł” – Klasa B, centrala telefoniczna i punkty handlowe (2 sklepy i 2 pijalnie piwa).

Punkt handlowy w Żelechowie

W Gminie Widuchowa funkcjonują dwie przychodnie rodzinne w Widuchowej i Krzywiniu. Zarówno przychodnia w Widuchowej i Krzywiniu są oddziałami Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Przychodni Rodzinnej w Mieszkowicach. To właśnie z ich usług korzystają mieszkańcy Żelechowo. Chcąc skorzystać ze specjalistycznej opieki medycznej pacjenci muszą dojeżdżać do Gryfina bądź Szczecina. Społeczność Żelechowa zaopatruje się w artykuły spożywczo – przemysłowe i prasę w dwóch sklepach wielobranżowych. Działa też Ośrodek Wypoczynkowy nad jeziorem „Kielbiczne” oraz świetlica wiejska. Dzieci mogą z członkami Ludowego Zespołu Sportowego – Orzeł mogą nabywać umiejętności sportowych na istniejącym boisku sportowym.

3.1.4. Kultura, sport, turystyka i rekreacja.

Większość placówek kulturalnych koncentruje się w Widuchowej, brak jest oferty na obszarach wiejskich. Panuje powszechne odczucie, że w okresie ostatnich lat zmalał poziom uczestnictwa społeczności gminy w życiu kulturalnym. Należy tu wziąć pod uwagę fakt, że zmienił się model uczestnictwa w kulturze. Dlatego też priorytetem w dziedzinie kultury powinno być z jednej strony wykorzystanie potencjału kulturalnego Gminy dla jej promocji na zewnątrz, a z drugiej wzmocnienie istniejących i pobudzanie nowych potrzeb kulturalnych wśród jego mieszkańców. Na terenie miejscowości Żelechowo istnieje stworzona świetlica wiejska jako obiekt kulturowy, w którym mieszkańcy mogą się spotykać. W zamiarze gminy jest w najbliższych latach stworzenie w tej świetlicy także punktu informacji i szkoleń dla rolników. W zamyśle jest także aby działała ona jako punkt informacji turystycznej i punkt biblioteczny.

Aktualny stan budynku świetlicy

W ramach codziennej działalności prowadzonej przez gminę znajdują się stałe imprezy, a mianowicie:

- Święto Kapusty,
- Dożynki Gminne,
- Dni Integracji Osób Niepełnosprawnych,
- Ekojarmark,
- Festiwal Zuzia i Piosenki Angielskiej,
- Jasełka,
- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy,
- Ferie zimowe,
- uroczyste spotkanie Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Widuchowej,
- Dzień Babci i Dziadka,
- Ferie z piosenka,
- kilka imprez lokalnych np. spotkanie Wigilijne
- Dzień Matki,
- wyjazdy autokarowe, rowerowe, zajęcia w Ośrodku w okresie wakacyjnym,
- Dzień Niepodległości,

W miejscowości Żelechowo coroczną standardową imprezą są dożynki gminne, w której udział biorą mieszkańcy całej gminy. Przy Szkole Podstawowej w Krzywinie działa również filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Widuchowej będąca jednostką organizacyjną Urzędu Gminy. Z jej zasobów mogą korzystać również mieszkańcy Żelechowa. Gminna Biblioteka Publiczna w Widuchowej od września 2000 roku działa w Zespole Szkół w Widuchowej i jest placówką skomputeryzowaną. Biblioteka nie jest jednak powiązana ze szkołą i posiada odrębny budżet. Od 01 stycznia 2006r. biblioteka jest Instytucją Kultury. W bibliotece zatrudnionych jest 2 pracowników pełnoetatowych i księgową na 1/8 etatu. Na dzień 31.12.2005r. biblioteka posiada 860 czytelników, a roczne wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz sięgają 14.000 woluminów. Księgozbiór wewnątrz biblioteki udostępniany był w ilości 4.600 woluminów. Biblioteka posiada 22.846 woluminów ogółem. Od stycznia 2005r w Bibliotece działa Czytelnia Internetowa z trzema stanowiskami dla czytelników, gdzie dostęp do Internetu jest bezpłatny.

Filia Gminnej Biblioteki Publicznej działa w miejscowości Krzywin od lutego 2002r. jest skomputeryzowana i działa w budynku Szkoły Podstawowej. Zatrudniony jest tam jeden pracownik pełnoetatowy. Na dzień 31.12.2005r. obiekt posiadał ok. 640 czytelników. Roczne wypożyczenia na zewnątrz wynoszą 9.000 woluminów, na miejscu w bibliotece 6.900 woluminów. Księgozbiór

Biblioteki ogółem wynosi 12.529 woluminów. W ramach planowanych inwestycji na terenie Żelechowo ma zostać wyremontowana świetlica wiejska, która stanie się punktem informacyjno – szkoleniowym dla rolników, chcących przede wszystkim umiejętnie korzystać ze środków europejskich. Ponadto obiekt będzie wykorzystywany jako punkt informacji turystycznej i bibliotecznej. Dzięki temu powstanie obiekt bezpośrednio przeznaczony na działalność kulturalno – rolniczą w tej części Gminy stwarzając miejsce także na zebrania wiejskie. Remont świetlicy wiejskiej ma być także załącznikiem dla powstania kół zainteresowań, których w tej chwili na terenie Żelechowo nie ma. Oprócz funkcji publicznych pełnionych przez Gminę, a także GBP bardzo ważna rolę w działalności społecznej pełni prężnie działającą w Krzywinie Ochotnicza Straż Pożarna. W remizie OSP również odbywają się spotkania mieszkańców. Nie ma przesady w stwierdzeniu, że OSP w Krzywinie pełni także rolę wychowawczą dla dzieci i młodzieży. Przy jednostce pożarniczej bowiem co roku w ramach różnych festynów i dożynek gminnych przeprowadzane są pokazy z udziałem strażaków. Dla młodzieży to najlepszy sposób na edukację poprzez zabawę. Dzięki temu kształtuje ona swoją postawę obywatelską, uczy się, oraz rozwija sprawność fizyczną. W Żelechowie dość aktywnie działa także Ludowy Zespół Sportowy „Orzeł”. Uprawiana jest w nim głównie piłka nożna. Przeszkoda w dynamicznym rozwoju klubów i w szerszym znaczeniu kultury fizycznej jest niedostateczny poziom bazy sportowej. Istniejące boisko sportowe nie spełnia oczekiwań miejscowej młodzieży, która chcąc rozwijać zamiłowanie do sportu musi korzystać z innych obiektów w gminie . Funkcje rekreacyjne dla mieszkańców miejscowości Żelechowo doskonale spełniają okoliczne, piękne, mieszane lasy. Szczególnymi walorami charakteryzują się cmentarz przykościelny, dwór z przełomu XIX/XX w., pozostałości parku dworskiego oraz infrastruktura transportowo – komunikacyjna – drogi brukowane, aleja kasztanowa.

Widok brukowanej drogi

Do najstarszych zabytków architektury średniowiecznej należy kościół w Żelechowie. Powstał w XIII w., przebudowany w XIX w. Wyposażenie kościoła pochodzi z przełomu XIX/XX w. (ołtarz, ambona, witraże, barokowy dzwon z 1704 r.) oraz:

- Cmentarz przykościelny
- Dwór z przełomu XIX/XX w.
- Pozostałości parku dworskiego
- Zabudowa folwarczna.

Oczywiście olbrzymią rolę dla turystyki i rekreacji odgrywa bliskość czystego jeziora będącego rajem dla turystów wędkarzy, ale także osób odpoczywających na żelechowskiej plaży zwłaszcza w okresie letnim. Nad jeziorem Kiełbice działa Ośrodek Wypoczynkowy „Kiełbice”. Jedne z najwyższych klas bonitacji gleb sprawiły, iż w krajobrazie Żelechowo dominują pola uprawne. Lasy występujące w sąsiedztwie miejscowości rośnie również na żyznych siedliskach, a cecha charakterystyczna jest znaczący udział dębów w szacie roślinnej lasu i obecność gęstego, bogatego podszycia. Stąd niedaleko już do największego jeziora na terenie gminy – Jeziora Kiełbice, którego osobliwością są rzadkie rośliny wodne: ramienice, „lilie wodne” – grzybień biały, pałka wąskolistna. Z przyrodą można tu obcować w ośrodku wypoczynkowym leżącym nad jeziorem. Przez teren miejscowości Żelechowo przebiega czarny szlak rowerowy relacji: Banie – Baniewice – Żelechowo – Krzywina. Jest to szlak liniowy biegnący przez część Gminy Widuchowa. Początek szlaku w Baniach (Plac Jagielloński). Przebieg szlaku pozwala na połączenie ze szlakiem „Południowym” (niebieskim) na terenie Gminy Widuchowa, co umożliwia wjazd na szlak „Zielona Odra” w miejscowości Ognica. Na terenie widnieją zabytkowe kościoły wiejskie w Baniewicach, Żelechowie i Krzywini, Kaplica p.w. św. Jerzego oraz baszta prochowa z XIV w. w Baniach. Ponadto przejazd drogami polnymi i leśnymi (o twardej nawierzchni) daje możliwości odpoczynku nad Jeziorem Kiełbice w Ośrodku Wypoczynkowym Kiełbice. Szlak kończy się w miejscowości Krzywina w miejscu styku ze szlakiem niebieskim „Południowym” Gminy Widuchowa. Długość szlaku wynosi 19,0 km.

Należy podkreślić stale rosnącą rolę Żelechowa jako miejscowości turystycznej i letniskowej. Na terenie miejscowości oraz w jej najbliższej okolicy wybudowanych jest wiele domków letniskowych. Bezpośrednia bliskość jeziora Kiełbice sprawia, że Żelechowo może stać się miejscowością atrakcyjną turystycznie.

3.1.5. Rolnictwo

Rolnictwo odgrywa dużą rolę dla mieszkańców Żelechowo. Niemal wszędzie występują gospodarstwa, w których uprawa roli byłaby podstawą utrzymania. Dla większości gospodarzy uprawa roślin i hodowla zwierząt ma znaczenie podstawowe i głównie wykorzystywana jest na własne potrzeby. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest duże rozdrobnienie gospodarstw (3,5 – 5 ha), oraz niska rentowność produkcji rolniczej. Po za tym w większości rolnictwem zajmują się ludzie w wieku poprodukcyjnym, związani emocjonalnie z uprawą roli, natomiast większość mieszkańców Żelechowo dojeżdża do pracy do pobliskich Pyrzyc, Szczecina czy Gryfina.

Miejscowość Żelechowo zajmuje obszar 2322 ha, w tym użytki rolne 1292 ha, z tego:

- grunty orne 1073 ha
- sady 4 ha
- łąki 167 ha
- pastwiska 48 ha
- lasy i grunty leśne 732 ha
- wody 91 ha
- drogi 62 ha
- grunty pod zabudowaniami 20 ha
- nieużytki 104 ha
- i pozostałe 21 ha

Na terenie wsi funkcjonuje 70 gospodarstw rolnych, w tym gospodarstw rolnych pod względem wielkości:

Powierzchnia gospodarstw	Liczba gospodarstw
od 1 do 2 ha	14
2 – 5 ha	15
5 – 10 ha	10
10 – 20 ha	11
20 – 50 ha	10
powyżej 50 ha	10

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy Widuchowa

We wsi dominują gleby klas bonitacyjnych IIIa, III b. Lasy zajmują obszar 732 ha, co stanowi 31,5% ogólnej powierzchni. Główne uprawy w Żelechowie to zboża ozime, rzepak, kukurydza, buraki cukrowe, ziemniaki. Gospodarstwa rolne nie specjalizują się w hodowli trzody chlewnej

,bydła. Źródłem utrzymania mieszkańców Żelechowo jest praca w rolnictwie, w sferze produkcyjno – usługowej, emerytury, renty, zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki pomocy społecznej. W ostatnim okresie z pomocy Opieki Społecznej skorzystały 22 rodziny. Zarejestrowanych jest 14 podmiotów gospodarczych.

3.2. Inwentaryzacja zasobów infrastrukturalnych

W skład infrastruktury technicznej miejscowości i gminy wchodzi wszelkiego rodzaju sieci uzbrojenia terenu tworzące funkcjonalną, spójną całość. Istotnym czynnikiem jest również stan układu komunikacyjnego w układzie urbanistycznym.

3.2.1. Drogi

Gmina Widuchowa położona jest w środkowo - zachodniej części województwa, w bliskiej odległości od granicy państwowej z Niemcami. Powiązania z terenami województwa i kraju zapewniają drogi krajowej, wojewódzkie i powiatowe stanowiące szkielet układu drogowego, w tym: drogi krajowe- 18,58 km, drogi wojewódzkie – 19,76 km, drogi powiatowe – 40,06 km. Szkielet układu drogowego stanowią również drogi gminne o długości 35,645 km.

Stan dróg powiatowych i gminnych jest niezadowalający – zniszczona nawierzchnia tych dróg, brak utwardzenia i źle utrzymane pobocza powodują ich okresową nieprzejezdną. W najgorszym stanie są odcinki dróg nr 1384Z pomiędzy Żelechowem a Grzybno.

Położenie w stosunku do tras komunikacyjnych miejscowości Żelechowo - przy drodze powiatowej relacji Żelechowo – Grzybno – Trzcianko Zdrój w południowej części gminy Widuchowa. Przez teren miejscowości przebiega droga gminna nr 415006Z relacji Polesiny – Żelechowo o długości 3,8 km. Połączenia komunikacyjne zapewnia także PKS i prywatny przewoźnik. Odległość drogowa do ośrodka gminnego wynosi 17 km.

3.2.2. Gazyfikacja

Miejscowość Żelechowo korzysta wyłącznie z gazu płynnego w butlach – propan – butan.

Zaopatrzenie miejscowości gminy w gaz z sieci uwarunkowane jest realizacją wojewódzkiego programu gazyfikacji.

3.2.3. Wodociągi, kanalizacja, odpady

Wodociągi

Blisko 100% obszaru gminy jest zwodociągowane. Brak natomiast dostatecznej infrastruktury służącej odprowadzaniu zanieczyszczeń.

Na terenie gminy znajduje się 7 stacji uzdatniania wody w miejscowościach:

- Widuchowa,
- Krzywina,
- Ognica,
- Czarnówko,
- Żelechowo,
- Bolkowice,
- Rynica.

Łączna długość sieci wodociągowej wynosi 54,2 km. Administratorem wodociągów jest Zakład Gospodarki Komunalnej w Widuchowej. Wodociągu zbiorowego nie posiadają wsie Kiełbice i Wilcze. Mieszkańcy tych wsi czerpią wodę ze studni przyzagrodowych.

W najbliższych latach gmina zamierza zrealizować dwie inwestycje wodociągowe dotyczące właśnie wsi Kiełbice i Wilcze o łącznej wartości 3.881.260 zł.

Kanalizacja

Zasięg obsługi gminy siecią kanalizacyjną jest znacznie niższy od obsługi siecią wodociągowa i wynosi zaledwie około 20 % w stosunku do potrzeb (około 11 km na terenie całej gminy). W Żelechowie brak jest systemu kanalizacyjnego. Ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych – szambach. Wiele gospodarstw ma nieuporządkowaną gospodarkę ściekową. Ścieki nie oczyszczone wywożone są bezpośrednio na pola lub zrucane bezpośrednio do gruntu lub okolicznych rowów.

Odpady

System gospodarki odpadami komunalnymi ograniczony jest do zbierania odpadów komunalnych gromadzonych selektywnie i nieselektywnie. Odpady zbierane nieselektywnie kierowane są do unieszkodliwienia na składowiskach odpadów, zaś odpady zbierane selektywnie przekazywane do odzysku i recyklingu poza teren gminy. Zadania z zakresu zbierania odpadów komunalnych realizowane są przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Widuchowej i inne podmioty posiadające stosowne zezwolenia. Zbieranie odpadów komunalnych gromadzonych nieselektywnie prowadzone jest metodą „odbioru bezpośredniego” oraz metodą „donoszenia”. Zakład Gospodarki Komunalnej obsługuje ok. 95% mieszkańców gminy. Po zamknięciu wysypiska w Dębogórze śmieci (także z

Żelechowa) wywożone są na składowisko odpadów w miejscowości Kaliska w gminie Chojna gdzie są unieszkodliwiane.

3.2.4. Telefonizacja

Gmina obsługiwana jest przez 3 centrale telefoniczne, zlokalizowane w Widuchowej, Krzywinie i Żelechowie. W ostatnich latach położono linie światłowodowa od Gryfina do Nawodnej. Jej trasa przebiega południkowo przez teren gminy Widuchowa i obejmuje Dębogórę, Widuchowa, Krzywin, Rynice. Od Widuchowej do Lubicza położono również światłowód. Inwestycja ta umożliwia swobodny dostęp do Internetu. Na terenie gminy znajduje się również 7 stacji telefonii komórkowej GSM: Plus, Era oraz Orange.

3.2.5. Ciepło

Na obszarze gminy nie funkcjonuje sieć ciepłownicza, dominuje system lokalnych źródeł ciepła ogrzewających obiekty, w które są wbudowane lub obiekty sąsiadujące. Do ogrzewania stosuje się zarówno paliwa stałe, jak i płynne. Nie przewiduje się realizacji systemów ciepłowniczych zdalaczynnych, obejmujących całość lub część miejscowości. Przyjmuje się ogrzewanie urządzeniami lokalnymi wbudowanymi; zasilającymi w zasadzie obiekty leżące na jednej posesji. Ewentualne wspólne źródła ciepła mogą obejmować kilka posesji sąsiadujących.

Rodzaj ogrzewania zależy od relacji kosztów pomiędzy różnymi nośnikami energii. Należy zapewnić przestrzenne możliwości korzystania z każdego rodzaju paliwa [paliwa stałe, oleje opałowe, gaz płynny, energia elektryczna, biogaz], według decyzji odbiorców opartych o własne kalkulacje ekonomiczne. Należy preferować stosowanie paliw niskozasiarczonych, korzystanie ze źródeł niekonwencjonalnych, ekologicznych oraz odchodzenie od stosowania paliw stałych. W gminie Widuchowa zapotrzebowanie na energię cieplną w około 80% pokrywane jest z palenisk indywidualnych i w około 20% z kotłowni lokalnych. Funkcjonujące kotłownie są w głównej mierze opalane węglem, koksem i miałem węglowym. Do większych odbiorców paliwo dostarczane jest bezpośrednio ze stacji kolejowych. Na terenie gminy znajduje się 11 lokalnych ciepłowni dostarczających energię do indywidualnych odbiorców, głównie na terenie miejscowości Widuchowa. Jak dotąd w strukturze użytkowania paliw energetycznych na terenie gminy, gaz ziemny pełni rolę pomniejszą, jednak jego wykorzystanie wydaje się być przyszłościowe i powinno być promowane jako przyjazne środowisku. Jednym z czynników warunkujących mały udział gazu, jest jego mała dostępność, spowodowana brakiem sieci gazowniczej na terenie gminy i konieczność

korzystania z uciążliwych butli gazowych. Obecnie 1376 gospodarstw domowych korzysta z takiego rozwiązania. Co stanowi 80% ogółu gospodarstw domowych w gminie. Do gospodarstw tych należą także mieszkańcy Żelechowa.

3.2.6. Energetyka

Gmina Widuchowa zasilana jest z wojewódzkiego systemu sieci 110 kV, poprzez stacje rozrządową 110/15 kV o mocy 2x16 MVA w Lubiczynie. Linia przebiega przez środek gminy w kierunku północ – południe. Energia dostarczana jest do odbiorców lokalnych napowietrzna linia o mocy 15 kV. Ma ona układ promienisty z początkiem w Lubiczynie:

Układ sieci przedstawia się następująco:

- Lubiczyn – Widuchowa – Marwice – Dębogóra;
- Lubiczyn – Krzywlin – Rynica – Ognica;
- Lubiczyn – Krzywlin – Kłodowo – Żarczyn – Kiełbice – Żelechowo;
- Lubiczyn – Lubicz – Czarnówko – Pacholeta.

Na terenie gminy funkcjonują ponadto 62 stacje transformatorowe. Z szacunków wynika, że istniejąca sieć energetyczna w pełni pokrywa zapotrzebowanie na energię ze strony gospodarki komunalnej, zakładów produkcyjnych i gospodarstw indywidualnych.

Linie przesyłowe energii elektrycznej stanowią najbardziej widoczny element infrastruktury technicznej na terenie gminy, często w sposób rażący zaburzający harmonie wiejskiego krajobrazu. Szczególnie widoczne są te linie, które zostały niewłaściwie wkomponowane w lokalne układy, stanowiąc przykład nieprawidłowej polityki planowania przestrzennego

Miejscowość Żelechowo zasilana jest linią energetyczną napowietrzną o mocy 15 kV.

4. Analiza SWOT

Silne strony	Braki, problemy
istnienie świetlicy wiejskiej i placu zabaw	bezrobocie
walory krajobrazu przyrodniczego	zły stan dróg wewnętrznych – słaba jakość dróg gminnych
dostęp do kąpieliska	brak sieci gazowej
zabudowa zagrodowa i jednorodzinna stwarzająca warunki do rozwoju	brak aktualnego planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego

agroturystyki	
rozwinięta sieć wodociągowa	niski standard życia mieszkańców
dobrze rozwinięta sieć energetyczna	brak zakładów pracy
dobrze rozwinięta sieć telefoniczna	słabo rozwinięta infrastruktura techniczna(brak kanalizacji)
brak przemysłu	tradycyjne rolnictwo z rozdrobnionymi gospodarstwami
występowanie obiektów dziedzictwa kulturowego i zabytków	niski poziom wykształcenia mieszkańców
obecność pubu	brak perspektyw dla młodzieży, co skutkuje wzmożonym ruchem wertykalnym
dobre połączenie środkami transportu publicznego	

Szanse	Zagrożenia
możliwość kształcenia się i poszerzania horyzontów myślowych	bieda
dostęp do literatury	duże wydatki na wyjazdy do innej miejscowości w celu korzystania z usług kulturalnych i zdrowotnych
organizacja imprez kulturowych, promocja miejscowości,	duże straty rzeczowe, mienia publicznego, bójki, pobicia, kradzieże, itp.
dopłaty bezpośrednie dla rolnictwa	mniejsza liczba osób korzystających z kąpieliska
rozrywka dla dzieci, bezpieczne miejsce do zabawy, możliwość wypoczynku, spędzenia wolnego czasu, rozbicia biwaku	niebezpieczeństwo utraty zdrowia lub życia oraz zły wizerunek miejscowości
szybki, wygodny dostęp do informacji, wiedzy, sposób na spędzanie wolnego czasu	zagrożenie dla mieszkańców, negatywna ocena miejscowości i zły wygląd
szkolenia i dostęp do informacji dla rolników	emigracja młodych ludzi
możliwość rozwoju w danej dyscyplinie sportowej, zdrowa rywalizacja,	wzrost zagrożeń patologia społeczna
komfort, higiena, lepsze warunki sanitarne	
możliwość zwiedzania i zapoznania się z barwną historią miejscowości	
rozwój turystyki ze względu na bliskość wody i planowane zagospodarowanie brzegu jeziora Kiełbiczne	
ożywienie gospodarcze dzięki modernizacji głównych ciągów komunikacyjnych	
poprawa estetyki miejscowości	

korzystanie ze środków unijnych	
warunki do powstawania gospodarstw agroturystycznych	

5. Wizja rozwoju miejscowości Żelechowo – cel nadrzędny

- Poprawa standardu życia mieszkańców poprzez stymulację rozwoju gospodarczego, w oparciu o dynamiczny rozwój Gminy Widuchowa.
- Zdobycie konkurencyjnej pozycji w regionie w zakresie rozwoju rekreacji przy wykorzystaniu posiadanych walorów kulturowych i klimatycznych. Działania marketingowe i promocyjne
 - opracowanie ofert promujących miejscowość oraz współpraca z mediami (prasa, radio, foldery),
 - nawiązywanie kontaktu z instytucjami zajmującymi się marketingiem,
 - promocja regionu podczas organizowania imprez kulturalnych o zabiegu ponadlokalnym na terenie Powiatu Gryfińskiego i Gminy Widuchowa,
 - pozyskanie znaczących osób przyjeżdżających do Widuchowej, Żelechowa i sympatyzujących z tym regionem w celu promocji także poza granicami kraju.

Poniżej przedstawiono cele strategiczne i priorytety rozwojowe w perspektywie lat 2007 – 2015 objętych programowaniem Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, działanie – „Odnowa i rozwój wsi” i działanie „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”.

6. Arkusz planowania długoterminowego

6.1. Poprawa wizerunku centrum wsi

Cel ten będzie realizowany poprzez:

- opracowanie i wdrożenie programów zachęcających do dbałości o estetykę w miejscowości Żelechowo między innymi poprzez uczestnictwo w programach finansowanych ze środków unijnych, organizowane konkursy, itp.,
- działania na rzecz poprawy estetyki miejscowości i terenów wzdłuż dróg przebiegających przez miejscowość Żelechowo.

6.2. Rozwój infrastruktury na terenie wsi

Wskazany cel strategiczny realizowany będzie poprzez wsparcie następujących zagadnień:

1. poprawa warunków komunikacyjnych w miejscowości Żelechowo poprzez:

- opracowanie bilansu potrzeb w zakresie rozbudowy i modernizacji sieci drogowej,

- podjęcie współpracy z gminą i powiatem w celu pozyskania środków zewnętrznych na infrastrukturę drogową,
- realizacja inwestycji „Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Żelechowo” (2014 – 2015) o wartości 2.000.000 zł. wpisanej w WPI, PRL i Strategii Rozwoju Gminy Widuchowa,
- 2. poprawę gospodarki w zakresie utylizacji nieczystości płynnych:
 - budowa kanalizacji sanitarnej na terenie zwartej zabudowy wsi – inwestycja wpisana w WPI, PRL i Strategii Rozwoju Gminy Widuchowa jako „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Żelechowo oraz Wilcze wraz z przesyłem ścieków do przepompowni w Krzywiniu” (2012 – 2014) o wartości 4.000.000 zł.,
 - promowanie rozwiązań technicznych w zakresie utylizacji ścieków w systemie przyzagrodowym,
 - podjęcie współpracy z gminą w celu pozyskania środków zewnętrznych na kanalizacje i indywidualne systemy oczyszczania ścieków,
- 3. poprawę warunków świadczenia usług kulturalnych i rekreacyjnych w Gminie i miejscowości Żelechowo poprzez:
 - rozbudowę świetlicy wiejskiej w Żelechowie o punkt informacji i szkoleń dla rolników,
 - zagospodarowanie brzegu jeziora Kiełbice (budowa pomostu i infrastruktury towarzyszącej),
 - modernizacja boiska do piłki nożnej w miejscowości Żelechowo (2010 - 2012) o wartości 300.000 zł jako inwestycja wpisana do WPI, PRL i Strategii Rozwoju Gminy Widuchowa.

6.3. Rozwój świadomości społeczeństwa w tworzeniu lokalnych warunków tworzenia gospodarki rynkowej

Określony powyżej cel strategiczny będzie realizowany poprzez:

- prowadzenie działalności informacyjnej i szkoleniowej informującej o możliwościach działalności w gospodarstwach,
- zawiązywanie lokalnych grup działających w regionie w celu wspólnej promocji i rynków zbytu,
- tworzenie sieci informacji o możliwościach usług np. agroturystyki,
- opracowanie we współpracy z Urzędem Gminy Widuchowa oferty dla inwestorów prywatnych, chcących inwestować w Żelechowie.

6.4. Restrukturyzacja i modernizacja rolnictwa

Przedstawiony cel realizowany będzie poprzez:

- opracowanie oferty i nawiązanie kontaktu z firmami działającymi w zakresie przetwórstwa produktów rolnych i ogrodniczych.

- wspieranie programu dolesień,
- pomoc w organizowaniu się rolników indywidualnych w grupy producenckie i marketingowe,
- działanie na rzecz rozwoju alternatywnych miejsc pracy na obszarach wiejskich poprzez promowanie agroturystyki,
- rozpoznanie możliwości utworzenia nowych miejsc pracy na obszarach rolniczych o wysokiej lesistości lub szczególnej atrakcyjności turystycznej,
- pomoc Gminnego Centrum Informacji w informowaniu i wypełnianiu wniosków o dofinansowanie z funduszy unijnych inwestycji w gospodarstwach,
- pomoc powstałego punktu informacji i szkoleń dla rolników w świetlicy wiejskiej w Żelechowie.

6.5. Poprawa warunków życia społeczeństwa lokalnego

Najwyższym dobrem dla mieszkańców jest zapewnienie im odpowiednich warunków życia i rozwijania własnych działalności gospodarczych. Dlatego też duży nacisk zostanie położony na poprawę warunków życia społeczeństwa lokalnego poprzez:

1. Poprawę zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych ludności. Priorytet ten będzie realizowany poprzez:

- współpracy z gminą w celu kontynuacji działań przygotowujących tereny pod budownictwo jednorodzinne, a także remonty budynków komunalnych na terenie miejscowości,
- pomoc w organizacji działań przeciwdziałającym patologiom społecznym.

2. Poprawę stanu zdrowotności społeczeństwa przez:

- doprowadzenie do wypracowania wspólnie z gminą i ZOZ-em koncepcji zabezpieczenia adekwatnej do potrzeb kadry lekarzy i specjalistów,
- współpracy z gminą i ZOZ-em w celu pozyskania środków pozabudżetowych na wyposażenie w niezbędny sprzęt medyczny,
- propagowanie wspólnie ze szkołami programu promującego zdrowy tryb życia.

3. Działania na rzecz ograniczenia bezrobocia.

- propagowanie równych form samozatrudnienia,
- promocje szkoleń prowadzonych w celu podnoszeniu kwalifikacji.

4. Poprawę bezpieczeństwa publicznego w zakresie:

- propagowania we współpracy ze szkołami zachowań podnoszących stan bezpieczeństwa,
- organizowania i wspierania inicjatyw lokalnych mających na celu przeciwdziałanie przestępczości.

6.6. Podniesienie jakości kapitału ludzkiego wśród młodzieży i dorosłych

W celu zatrzymania młodzieży w miejscowości Żelechowo niezbędne jest stworzenie warunków do rozwijania i kształcenia. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

1. Działanie na rzecz dopasowania kwalifikacji ludności do potrzeb rynku pracy w zakresie:

- opracowania wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy programu szkoleń podnoszących i zmieniających kwalifikacje w zależności od ujawniających się potrzeb na rynku pracy.

2. Wspieranie działań na rzecz poprawy jakości oświaty w zakresie:

- współpracy z Dyrektorem szkoły na rzecz wprowadzania nowoczesnych metod nauczania i form oświaty pozalekcyjnej,

- rozpoznania finansowych możliwości wsparcia oświaty w zakresie wyposażenia w pomoce naukowe i finansowe zajęć pozalekcyjnych,

- stworzenia nowoczesnych obiektów sportowych i zaplecza rekreacyjnego,

- kontynuacji działań promujących młodzież szczególnie uzdolnioną i nauczycieli osiągających wybitne wyniki w procesie dydaktycznym.

3. Stwarzanie warunków dla pozyskania i zatrzymania odpływu wykwalifikowanych kadr i młodzieży przez:

-opracowanie systemu zachęt preferujących osoby z wyższymi kwalifikacjami.

6.7. Wykorzystanie walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego dla potrzeb rozwoju turystyki i rekreacji

W ramach działań długoterminowych planowane jest wdrożenie w życie celu polegającego na:

- opracowaniu wspólnie z gminą ofert promujących miejscowość oraz współpraca z mediami (prasa, radio, foldery),

- stworzeniu banku danych osób świadczących usługi np. agroturystyki,

- rozwoju bazy turystycznej,

- promowaniu czynnego wypoczynku z wykorzystaniem szlaku biegnącego przez miejscowość Żelechowo,

- podjęciu działań w celu dalszej rozbudowy i wyposażenie ścieżek rowerowych w miejsca piknikowe,

- organizacji imprez o charakterze cyklicznym promujących miejscowość,

- podejmowaniu działań na rzecz uzyskania środków do utrzymania, konserwacji i odrestaurowania obiektów zabytkowych.

6.8. Rozwój zaplecza sportowego w celu rozwoju sportu na poziomie lokalnym i regionalnym

Baza sportowa w każdej miejscowości jest nieodzownym elementem funkcjonowania każdej społeczności. Dlatego też przedstawiciele miejscowości Żelechowo postawili na:

- promowanie i rozwijanie wśród młodzieży i dorosłych dyscyplin sportowych takich jak: piłka nożna, piłka siatkowa, tenis stołowy,
- modernizację i rozbudowę obiektów sportowych (boisko, bieżnia, trybuny),
- organizowanie rozgrywek piłkarskich i zawodów o charakterze regionalnym i ponadregionalnym,
- promocja i rozwój Klubów Sportowych i UKS-ów w Żelechowie jako wizytówki wsi i regionu,
- modernizacja boiska do piłki nożnej w miejscowości Żelechowo (2010 - 2012) o wartości 300.000 zł

6.9. Wykorzystanie bliskości Szczecina w celu rozwoju gospodarczego i promocji regionu

Wdrożone zostaną:

- działania marketingowe i promocyjne,
- nawiązywanie kontaktu z instytucjami zajmującymi się marketingiem,
- promocja regionu podczas organizowania imprez kulturalnych o zasięgu ponadlokalnym na terenie Powiatu i Gminy Widuchowa,
- pozyskanie znaczących osób przyjeżdżających do Widuchowej i Żelechowa i sympatyzujących z tym regionem w celu promocji,
- przygotowanie infrastrukturalne terenów do zagospodarowania.

6.10. Utrzymanie i wzmocnienie tożsamości miejscowości oraz wartości życia wiejskiego

Działalność organizacji pozarządowych działających na terenie wsi Żelechowo jest mocno zakorzeniona. Stąd potrzeba wsparcia działalności w tym zakresie poprzez:

- tworzenie klimatu do rozwoju organizacji np. Ludowy Klub Sportowy „Orzeł” etc.,
- wspieranie różnorodnych form życia kulturalnego,
- wspieranie działalności OSP w Krzywinie działającego także na rzecz miejscowości Żelechowo.

7. Arkusz planowania krótkoterminowego

Projekty i przedsięwzięcia przewidziane do realizacji w perspektywie 2 – 3 lat to przede wszystkim:

- Przebudowa drogi transportu rolniczego na odcinku Żelechowo – Polesiny (2008)

o wartości 1.749.478 zł

- Rozbudowa świetlicy w Żelechowie o punkt informacji i szkoleń dla rolników (2008 – 2009) o wartości 637.898 zł.

8. Opis planowanych przedsięwzięć – wizja odnowy wsi

Położenie wsi Żelechowo wśród szlaków turystycznych, w otoczeniu jezior i licznych zabytków stanowi szansę na rozwój turystyczny miejscowości. Jej walory przyrodniczo – krajobrazowe, architektura wiejska, oraz istnienie wielu atrakcyjnych w ujęciu historycznym obiektów stanowią podstawę do ukierunkowania działalności mieszkańców, władz w stronę rozwoju turystycznego i agroturystycznego. Podjęcie tego zadania umożliwi rozwój wsi, dzięki eskalacji odwiedzin turystów z Polski i zagranicy, to z kolei może przyczynić się do powstania gospodarstw agroturystycznych. Zmiana charakteru wsi z rolniczo – leśnego na rolniczo – turystyczny może w znaczny sposób ograniczyć bezrobocie i marginalizację społeczności lokalnej. Ograniczeniu pauperyzacji wsi może służyć również aktywizacja społeczno – kulturalna mieszkańców Żelechowa. Realizacji tego kierunku służyć może rozbudowa świetlicy wiejskiej o punkt informacji i szkoleń dla rolników, zagospodarowanie jeziora Kielbicz, a także budowa kanalizacji, drogi gminnej relacji Polesiny – Żelechowo. W celu realizacji powyższych założeń należałoby podjąć następujące działania:

- a) Przygotować aplikacje i pozyskać środki z Programu PROW na lata 2007 – 2013.
- b) Przygotować dokumentację techniczną dla inwestycji wieloletnich (drogi, kanalizacja)
- c) Wyremontować i doposażyć świetlicę wiejską rozszerzając jej zakres o punkt informacji i szkoleń dla rolników; umożliwić przez to powstanie lokalu, w którym będą mogli spotykać się mieszkańcy wsi, przede wszystkim dzieci i młodzież; istnienie dobrej bazy kulturalno – społecznej pozwoli na zwiększenie organizacji imprez, festynów wiejskich czyli ogólnie rzecz biorąc pobudzi do aktywniejszego uczestnictwa w przedsięwzięciach kulturalnych mieszkańców wsi a także da szansę rolnikom na pozyskiwanie dotacji z UE.
- d) Przebudować drogę transportu rolniczego relacji Żelechowo – Polesiny.
- e) Doprecyzować zakres inwestycji modernizującej boisko sportowe w Żelechowie a następnie wykonać dokumentację techniczną.
- f) Pozyskać środki na inwestycje drogowe i kanalizacyjne w gminie z RPO WZ.

Projekt nr 1 na lata 2008 – 2009

Przebudowa drogi transportu rolniczego na odcinku Żelechowo – Polesiny

Przebudowa drogi transportu rolniczego ma za zadanie usprawnienie ruchu drogowego na obszarze po którym często przemieszczają się ciężkie pojazdy rolnicze, zniekształcające nawierzchnie drogową. W celu przywrócenia bezpieczeństwa i komfortu jazdy także innych użytkowników planowane jest przeprowadzenie inwestycji na odcinku Żelechowo – Polesiny.

Środki na te inwestycje częściowo pozyskane będą z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych a częściowo ze środków własnych. Dokładny przebieg i koszt prac remontowo – modernizacyjnych znany będzie po otrzymaniu pełnej i gotowej dokumentacji technicznej i kosztorysowej.

Planowany koszt realizacji inwestycji to kwota 1.749.478 zł.

Harmonogram realizacji inwestycji to rok.

Poniżej przedstawiony został plan inwestycyjny:

Zadanie inwestycyjne polegające na przebudowie drogi transportu rolniczego na odcinku Żelechowo – Polesiny

Zadanie inwestycyjne	Prognozowany termin realizacji	Szacunkowy koszt realizacji w zł PLN	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Prognozowane finansowanie	Wymogi formalno – prawne
Przebudowa drogi transportu rolniczego na odcinku Żelechowo – Polesiny	2008	1.749.478 zł.	Gmina Widuchowa	75 % - finansowanie zewnętrzne (FOGR i inne możliwe) 25 % - środki własne	- dokumentacja techniczna, kosztorysowa - zgłoszenie prac budowlanych bądź pozwolenie na budowę

Projekt nr 2 na lata 2008 – 2009

Rozbudowa świetlicy w Żelechowie o punkt informacji i szkoleń dla rolników

W Żelechowie istnieje wiele gospodarstw rolnych (70 sztuk). Niestety niewielu rolników ciągle jeszcze ma dostęp do informacji o możliwościach pozyskania środków zewnętrznych na rozbudowę, doposażenie własnych gospodarstw rolnych czy też na dopłaty do posiadanego już majątku. W tym celu gmina Widuchowa zamierza istniejący obiekt świetlicy wiejskiej rozbudować o punkt informacji i szkoleń dla rolników, którzy bez konieczności przemieszczania się do innych miejscowości i ponoszenia dodatkowych kosztów, na miejscu będą mogli nabywać nowych umiejętności i wiedzy na temat możliwości które otrzymaliśmy jako członkowie Unii Europejskiej. Dzięki temu wielu rolników i potencjalnych mieszkańców miejscowości będzie miało szanse na realizację własnych marzeń i ratowanie stanu posiadanego majątku. Ponadto planuje się iż obiekt wykorzystywany będzie jako punkt informacji turystycznej i bibliotecznej. Dokładny przebieg i koszt prac budowlanych znany będzie po otrzymaniu pełnej i gotowej dokumentacji technicznej i kosztorysowej.

Planowany koszt realizacji inwestycji to kwota 637.898 zł.

Harmonogram realizacji inwestycji to lata 2008 – 2009.

Poniżej przedstawiony został plan inwestycyjny:

Zadanie inwestycyjne polegające na rozbudowie świetlicy w Żelechowie o punkt informacji i szkoleń dla rolników

Plan Inwestycyjny

Zadanie inwestycyjne	Prognozowany termin realizacji	Szacunkowy koszt realizacji w zł PLN	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Prognozowane finansowanie	Wymogi formalno – prawne
Rozbudowa świetlicy w Żelechowie o punkt informacji i szkoleń dla rolników	2008 – 2009	637.898 zł.	Gmina Widuchowa	75 % - finansowanie zewnętrzne (PROW bądź inne możliwe) 25 % - środki własne	- dokumentacja techniczna, kosztorysowa - zgłoszenie prac budowlanych bądź pozwolenie na budowę - inne

					wymagane
--	--	--	--	--	----------

Projekt nr 3 na lata 2008 – 2009

Budowa wodociągu Wilcze.

Środki na tą inwestycję częściowo pozyskane będą ze środków z UE, a częściowo z kredytu lub środków własnych gminy.

Planowany koszt realizacji inwestycji to kwota 2 353 551,00 zł.

Harmonogram realizacji inwestycji to lata 2008 – 2009.

Poniżej przedstawiony został plan inwestycyjny

Zadanie inwestycyjne	Prognozowany termin realizacji	Szacunkowy koszt realizacji w zł PLN	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Prognozowane finansowanie	Wymogi formalno – prawne
Budowa wodociągu Wilcze	2008 – 2009	2 353 551,00	Gmina Widuchowa	75 % - finansowanie zewnętrzne (PROW bądź inne możliwe) 25 % - środki własne	- dokumentacja techniczna, kosztorysowa - zgłoszenie prac budowlanych bądź pozwolenie na budowę

Projekt nr 4 na lata 2008 – 2009

Budowa wodociągu Kiełbice.

Środki na tą inwestycję częściowo pozyskane będą ze środków z UE, a częściowo z kredytu lub środków własnych gminy.

Planowany koszt realizacji inwestycji to kwota 1 527 709,00zł.

Harmonogram realizacji inwestycji to lata 2008 – 2009.

Poniżej przedstawiony został plan inwestycyjny:

Zadanie inwestycyjne	Prognozowany termin realizacji	Szacunkowy koszt realizacji w zł PLN	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Prognozowane finansowanie	Wymogi formalno – prawne
Budowa wodociągu Kiełbice	2008 – 2009	1 527 709,00 zł	Gmina Widuchowa	75 % - finansowanie zewnętrzne (PROW bądź inne możliwe) 25 % - środki własne	-dokumentacja techniczna, kosztorysowa - zgłoszenie prac budowlanych bądź pozwolenie na budowę

Plan Odnowy miejscowości Żelechowo na lata 2007 – 2015

Kluczowe zagadnienia	Analiza	Diagnoza	Plan	Programy, projekty	Proponowany termin realizacji
1. Co nas wyróżnia?	Co jest ?	Jak jest ?	Jak ma być ?	Co i w jaki sposób ?	Lat
	Położenie	Miejscowość Żelechowo położona jest w południowej części gminy Widuchowa, przy drodze powiatowej Żelechowo – Grzybno – Trzczańsk Zdrój w powiecie gryfińskim nie wykorzystująca w	Czyste i zadbane otoczenie i środowisko z pełną infrastrukturą społeczno – kulturalno – turystyczną	Przeprowadzenie szeregu inwestycji w miejscowości poprawiających wygląd i stan Żelechowa takich jak: - budowa kanalizacji sanitarnej, - modernizacja i budowa dróg gminnych	2008 – 2015

		pełni walorów krajobrazowych		oraz transportu rolniczego relacji Polesiny – Żelechowo, - budowa boiska sportowego - rozbudowa świetlicy o punkt informacji i szkoleń dla rolników	
	Rozwój turystyki	Pomimo licznych czystych jezior i bliskości rzeki Odry brak jest infrastruktury pomocnej w rozwoju tego obszaru	Odpowiednia infrastruktura rozwijająca miejscowość, bazę turystyczną i Gminę	Przeprowadzenie inwestycji polegającej na zagospodarowaniu brzegu jeziora Kiełbicze wraz z budową pomostu i infrastruktury towarzyszącej	2008 –
	Świetlica wiejska	w świetlicy organizuje się liczne imprezy dla wielu mieszkańców miejscowości. W chwili obecnej ma przestarzałą infrastrukturę nie spełniającą wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy.	Wyremontowana i doposażona świetlica wiejska przyciągająca swoim wyglądem licznych turystów i gości a przede wszystkim mieszkańców pomocna także rolnikom w pozyskiwaniu środków zewnętrznych poprzez powstały punkt szkoleń i informacji.	W zamiarze jest rozwój i podnoszenie poziomu życia kulturalnego mieszkańców miejscowości i Gminy. Cel ten będzie osiągnięty poprzez rozbudowę świetlicy wiejskiej o punkt informacji i szkoleń dla rolników w Żelechowie	2008 –
	Park i okoliczne zabytki	Niezagospodarowany park, bez możliwości spędzania na jego terenie wolnego czasu przez brak odpowiedniej	Zagospodarowanie zabytków we wsi Żelechowo a przez to dostarczenie infrastruktury pozwalającej na	Plan Odnowy Miejscowości obejmie przeprowadzenie projektu polegającego na zagospodarowaniu	2008 –

		infrastruktury. Słaba promocja zabytków okalających park	relaks i wypoczynek na łonie natury	i restauracji zabytków w dłuższym horyzoncie czasowym	
2. Jakie funkcje pełni miejscowość?	Rolnicze, usługowe, kulturalne, społeczne	Wielu mieszkańców rolników, korzystających z usług GOPS, GBP i innych punktów usługowych	W zamiarze jest podniesienie poziomu kulturalnego i społecznego mieszkańców	Stworzenie warunków do rozwoju bazy społeczno – kulturalno - wypoczynkowej	2008 –
3. Kim są mieszkańcy?	Głównie rolnicy	Dobre kontakty międzyludzkie, pomoc sąsiedzka, życzliwość i otwartość	Bardzo dobre kontakty międzyludzkie	Podejmowanie wspólnych inicjatyw na rzecz sołectwa, organizacja imprez i spotkań integrujących społeczeństwo, konsultacje społeczne w sprawach kluczowych dla miejscowości.	2008 –
4. Jakie są źródła utrzymania?	Praca w gospodarstwach rolnych, emerytury, renty, zasiłki, również z opieki społecznej, praca w pobliskich miejscowościach	Tereny o stosunkowo dużym bezrobociu	Powstanie nowych miejsc pracy	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców, zapewnienie nowych miejsc pracy i bodźców do ich rozwoju także poprzez powstały punkt informacji i szkoleń dla rolników	2008 –
5. Jak miejscowość jest zorganizowana ?	Istnienie na terenie miejscowości organizacji: Rada Sołecka, Ludowy Klub Sportowy „Orzeł”	Dobrze zorganizowane jednostki	Wszystkie jednostki prężnie działające	Organizacja wspólnych przedsięwzięć na rzecz miejscowości, organizacja imprez integracyjnych	2008 –
6. W jaki sposób	Poprzez spotkania z	Częste spotkania z Rada	Częstsze spotkania ze	Organizacja spotkań w	2008 –

rozwiązuje się problemy ?	Sołtysem, Rada Sołectwa, Panem Wójtem i innymi przedstawicielami Urzędu Gminy	Sołecką, Radą Gminy, radziej z wszystkimi mieszkańcami	społeczeństwem, poprawę dialogu między społeczeństwem a Radą Sołecką, Radą Gminy i wszystkimi działającymi instytucjami i stowarzyszeniami	celu rozwiązywania problemów, zebrań Rady Sołeckiej i zebrań wiejskich	
7. Jaki wygląda ma miejscowość?	Miejscowość skupiająca 533 mieszkańców	Głównie zagrody jednorodzinne	Wszystkie obejścia zadbane	Aktywizacja mieszkańców do działania, a także zachęcanie do dbałości o posesje i tereny wokół nich	2008 – 2010
8. Jaki jest stan otoczenia i środowiska ?	Miejscowość czysta, posiadająca braki w infrastrukturze, wymagająca wielu modernizacji i remontów	Brak odpowiedniej jakości dróg, pełnego uzbrojenia kanalizacji sanitarnej i bazy turystyczno – wypoczynkowej	Dobry stan środowiska. Dostarczenie odpowiedniej jakości elementów infrastruktury technicznej	Przeprowadzenie remontów i modernizacji dróg w miejscowości Żelechowo, budowa kanalizacji sanitarnej, budowa sieci wodociągowej w miejscowości Kiełbiczce i Wilcze remonty i rewitalizacja ważnych obiektów w Żelechowie (park świetlica, jezioro Kiełbiczce, boisko)	2008 – 2010
9. Jakie są rozwiązania komunikacyjne ?	Brak komunikacji PKP, istnienie komunikacji PKS, telefonizacja, przebieg drogi gminnej	Liczne drogi wymagają remontu	Niezbyt dobre połączenia środkami komunikacji PKS, częściej wykorzystywane indywidualne środki	Remonty i modernizacja dróg gminnych w miejscowości także transportu rolniczego relacji Polesiny –	2008 – 2010

			lokomocji	Żelechowo	
10. Co proponuje się dzieciom, młodzieży i dorosłym ?	Naukę w Szkole Podstawowej w Krzywiniu, Filia Żelechowo, Filie biblioteki w Krzywiniu, dostęp do jeziora Kiełbicze, uczestnictwo w pracach licznych klubów sportowych i UKS-ów oraz możliwości korzystania z zasobów świetlicy wiejskiej	sporadyczne spotkania na terenie świetlicy ze względu na brak zainteresowania i wyposażenie, zły stan techniczny plaży i kąpieliska jeziora Kiełbicze nie przystosowanego do potrzeb społeczeństwa	Właściwe wykorzystanie świetlicy wiejskiej, jeziora Kiełbicze, boiska sportowego	Integracja społeczeństwa przez stworzenie odpowiednich warunków do rekreacji i wypoczynku (remont świetlicy, zagospodarowanie jeziora Kiełbicze)	2008 –

9. Zarządzanie

Jednostka odpowiedzialna za realizację całego Planu Odnowy Miejscowości jest nieformalna Grupa Odnowy Wsi, w skład, której weszli członkowie Rady Sołectkiej z sołtysem na czele, Dyrektor Filii Szkoły w Żelechowie, przedstawiciele Urzędu Gminy i organizacji społecznych działających na terenie miejscowości Żelechowo. Nieoceniona pomoc w zgromadzeniu materiałów dla sporządzenia niniejszego Planu oddali pracownicy Wydziału Geodezji reprezentujący Gminę Widuchowa.

10. Zgodność Planu Odnowy Miejscowości z dokumentami wyższego rzędu

Zapisy zawarte w Planie Odnowy Miejscowości Żelechowo spełniają warunek zgodności z zapisami zawartymi w dokumentach dotyczących rozwoju gminy „Strategia Rozwoju Gminy Widuchowa”, „Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Widuchowa” , „Wieloletnim Planem Inwestycyjnym Gminy Widuchowa” oraz dokumentami na szczeblu powiatu i województwa oraz zapisami Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007 - 2013. Ponadto Plan Odnowy jest zgodny z celami Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, działanie – „Odnowa i rozwój wsi” a także działanie „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”.

Cele i zadania określone w Planie Odnowy Miejscowości są wewnętrznie zgodne a ich osiągnięcie i realizacja nie powoduje negatywnych skutków dla osiągnięcia celów i realizacji zadań strategii wyższego rzędu. Niektóre z zapisanych celów i zadań mogą być realizowane przy wykorzystaniu

wsparcia jednostek administracyjnych gminy i wyższego szczebla. Te ostatnie, bowiem posiadają w swoich dokumentach zapisy, których realizacja wywoła pozytywne efekty dla rozwoju miejscowości Żelechowo.

Taki zapis Planu pozwolił na osiągnięcie integracji polityki kształtowania rozwoju gospodarczego na szczeblu, gminnym, powiatowym i wojewódzkim.

Uzasadnienie do Uchwały Nr XIV/154/2008
Rady Gminy Widuchowa
z dnia 29 maja 2008 roku

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2015” działanie „Odnowa i rozwój wsi” .

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfikacji obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.